

Till finansminister Elisabeth Svantesson

AstraZeneca AB
SE-151 85 Södertälje, Sweden
T: +46 8 553 260 00
F: +46 8 553 290 00
astrazeneca.com

Stockholm 2024-10-10

Säkerställ avdragsrätten för pensionskostnader för personal i utlandet

Hemställan om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Svenska arbetsgivare har rätt att dra av pensionskostnader för anställda i Sverige enligt reglerna i 28 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), härafter ”IL”. Såsom gällande lagstiftning har uttolkats i rättspraxis finns det dock ofta ingen avdragsrätt för motsvarande pensionskostnader när svenska företag bedriver näringsverksamhet utanför Sverige, trots att intäkterna beskattas här. Detta eftersom bestämmelserna i 28 kap. IL utgår från svenska förhållanden och i sin nuvarande utformning därmed är svåra att tillämpa på utländska pensionsordningar.

Problematiken aktualiseras exempelvis när delägarbeskattning ska ske i Sverige av en näringsverksamhet som bedrivs i utlandet av ett utländskt företag, eller när ett svenskt företag har en filial/fast driftställe i utlandet. För svenska företag som bedriver verksamhet utanför EES har det, med anledning av lagstiftningens utformning, visat sig vara ännu mer problematiskt att erhålla avdragsrätt för pensionskostnader.

AstraZeneca AB, härafter ”Bolaget”, är ett av Sveriges största exportföretag tack vare framgångsrika investeringar både i Sverige och utomlands. År 2023 uppgick företagets försäljning av läkemedel till cirka 168 miljarder SEK, varav 99 procent utanför Sverige, vilket motsvarar 5 procent av Sveriges totala varuexport. Bolaget utgör en av Sveriges största skattebetalare.

Bolaget bedriver alltsedan 1990-talet merparten av sin försäljningsverksamhet i USA genom ett amerikanskt kommanditbolag med drygt 12 700 anställda. Även om kollektivavtalsreglerade tjänstepensioner i princip saknas i USA går det precis som i Sverige inte att bedriva verksamhet utan att erbjuda personalen konkurrenskraftiga pensionsvillkor. Det amerikanska bolaget erbjuder således de anställda pension genom en traditionell amerikansk pensionsplan, 401(k), och pensionsutfästelserna har säkerställts genom betalningar till en amerikansk trust.

Eftersom kommanditbolag beskattas hos sina delägare är Bolaget föremål för beskattning i Sverige för sin andel av det amerikanska kommanditbolagets resultat, vilket innefattar kostnader för pensionsplanen ovan. Bolaget beviljades avdrag för de amerikanska pensionskostnaderna i 18 år innan Skatteverket med hänvisning till relativt ny rättspraxis i närliggande frågor beslutade att neka Bolaget avdrag. Skatteverket har nekat Bolaget avdrag med hänvisning till att kostnaderna varken kvalificerar för avdrag enligt 28 kap. eller 16 kap. IL. Denna bedömning har bekräftats av Kammarrätten i Stockholm genom en dom meddelad den 19 december 2023 (mål nr 5602-22) som vunnit laga kraft efter att Högsta förvaltningsdomstolen nekat prövningstillstånd. Enligt beslut fastställt av Förvaltningsrätten i Stockholm i dom den 26 september 2024 (mål nr 1995-23 och 1444-24) ska Bolaget inte heller medges avdrag för dessa pensionskostnader när de vid senare tidpunkt utbetalas från trusten.

Bolaget är ett av flera bolag i Sverige som nekats avdrag för pensionskostnader hänförlig till personal i utlandet.

Enligt Bolagets mening är det inte ett rimligt utfall med hänsyn till lagstiftningens systematik och syfte, att för intäkternas förvärvande nödvändiga driftkostnader i form av pensionskostnader hamnar i någon form av ”ingenmansland”, där avdrag varken medges enligt 16 kap. 1 § IL eller enligt 28 kap. IL. Bolaget har därmed ett stort intresse i denna lagstiftningsfråga.

Den ovan beskrivna problematiken adresserades redan 2016 i samband med Tjänstepensionsbeskattningsutredningen som lämnade ett förslag för att komma till rätta med detta i sitt slutbetänkande Tjänstepension – tryggandelagen och skattereglerna, SOU 2015:68, där den ökade internationaliseringen angavs som ett skäl för behovet att reglera avdragsrätten i en utländsk verksamhet särskilt. Utredningen ledde dock inte till lagstiftning.

De farhågor om nekad avdragsrätt för pensionskostnader för personal i utlandet som utredningen gav uttryck för har numera bekräftats i efterföljande rättspraxis. Det är därför av mycket stor vikt att denna problematik löses genom ny lagstiftning, och utredningen ovan har redan lämnat förslag på en sådan ändring.

Det gällande rättsläget är skadligt för svensk konkurrenskraft, i synnerhet för svensk export, och behöver därför förändras. Även ur ett neutralitetsperspektiv är det angeläget att lagstiftningen inte skiljer på avdragsrätt för pensionskostnader för anställda utomlands och i Sverige, så att pensionsöverväganden inte tillåts bli avgörande för i vilken legal form en koncern väljer att bedriva verksamhet i utlandet.

Bolaget hemställer av ovan nämnda skäl att inkomstskattelagen ändras så att en ny bestämmelse införs i 28 kap. 27 § IL i syfte att avdragsrätt ska medges för pensionskostnader avseende personal i utlandet. Bolaget föreslår även en ny lydelse av 11 kap. 6 § IL. I den bilagda hemställan återfinns överväganden och förslag på hur nuvarande lagstiftning kan justeras för att säkerställa avdragsrätten för pensionskostnader för personal i utlandet.

Bolaget önskar få till stånd ett möte med finansdepartementet i syfte att redogöra för den aktuella problematiken och dess konsekvenser ytterligare, samt även diskutera angränsande frågor av mer praktisk karaktär med anledning av förslaget.

AstraZeneca AB genom:

.....
Yvonne Bertlin
Skattechef

.....
Lars-Johan Cederbrant
CFO/Finanschef

.....
Per Alfredsson
VD